

הלכות קריאת שמע – ו כוונה בקריאת שמע

שוע"ר סי' נא

ח צריך לכוין בפותח את ידך פירוש המלות המוציא בשפתיו, ואם לא כיון **צריך לחזור ולומר בכוונה**, לפי שעיקר מה שקבעו לומר תהלה לדוד בכל יום הוא מפני שבח שבפסוק זה, שהקב"ה הוא משגיח על בריותיו לפרנס. ואף עכשיו שאין אנו חוזרין בשביל חסרון כוונה, לפי שקרוב שאף כשיחזור לא יכוין, כמו שיתבאר בסי' ק"א, מכל מקום כיון שאינו אלא פסוק אחד חוזר, שבקל יוכל לכוין כשירצה.

שוע"ר סי' ס

ה כל המצות צריכות כוונה לצאת ידי חובה בעשיית אותה מצוה, ואם עשאה בלא כוונה לצאת ידי חובתו אלא כמתעסק בעלמא או לכוונה אחרת ולא לשם אותה מצוה לא יצא ידי חובתו מן התורה. ויש אומרים שמצות אין צריכות כוונה, ואף המתעסק יצא בדיעבד. והלכה כסברא הראשונה. במה דברים אמורים במצות של תורה, אבל בשל דברי סופרים יש אומרים שהלכה שאין צריך כוונה, ויש חולקין כמו שיתבאר בסי' תע"ה. וקריאת שמע היא מן התורה וצריכה כוונה לדברי הכל.

ואף להאומרים שאפילו מצות של תורה אינן צריכות כוונה, מכל מקום בקריאת שמע צריך כוונת הלב **שיבין מה שהוא אומר בפיו**. ולא אמרו שאינו צריך כוונה, אלא בכוונה לצאת ידי חובה, אבל צריך כוונת העין, כלומר שלא יהרהר בדברים אחרים, כדי שיקבל מלכות שמים בהסכמת הלב ... וכל זה בפסוק ראשון של קריאת שמע שהוא שמע ישראל, שהוא עיקר קבלת מלכות שמים, וכן בברכה ראשונה של תפלה. אבל מואהבת ואילך אין הכוונה מעכבת בדיעבד.

שוע"ר סי' סא

ה נוהגין לקרות **פסוק ראשון בקול רם**, כדי לעורר הכוונה. ונוהגין **ליתן ידיהם על פניהם** בקריאת פסוק ראשון, כדי שלא יסתכל בדבר אחר שמונעו מלכוין.

שוע"ר סי' סג

ז ואם רצה לקרות כל הג' פרשיות כשהוא מהלך, הרשות בידו, מלבד פסוק ראשון, **שצריכין לעמוד מהילוכו** (או לישוב) ולקרותו, כדי לכוין היטב.

ה אעפ"י שלכתחלה צריך לכוין בכל הג' פרשיות, עיקר הכוונה היא בפסוק ראשון, שהוא קבלת מלכות שמים, והוא הדין לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שהוא גם כן קבלת מלכות שמים ... לפיכך אם קרא קריאת שמע ולא כיון לבו בפסוק ראשון או בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, **צריך לחזור ולקרותו**.

ו אם היה ישן, מצערים אותו ומעירים אותו, עד שיקרא פסוק ראשון והוא ער ממש שיוכל לכוין.

ז הקורא קריאת שמע **לא ירמוז לחבירו** בעיניו ולא יקרוץ בשפתיו ולא יראה באצבעותיו ... במה דברים אמורים בפרשה ראשונה, מפני שיש בתחלתה קבלת מלכות שמים הצריכו לעשותה קבע.

ח היה עוסק במלאכה ורצה לקרות קריאת שמע, **יתבטל ממלאכתו** עד שיקרא קריאת שמע פרשה ראשונה, כדי שלא יהיה כקורא דרך עראי, ואפילו יכול לכוין.

שוע"ר סי' סו

ב חוץ מפסוק שמע ישראל **שלא יפסיק בו כלל**, אם לא מפני מי שירא ממנו שמא יהרגנו. והוא הדין לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שגם הוא בכלל היחוד.

שוע"ר סי' קא

המתפלל צריך שיכוין בכל הברכות. ואם אינו יכול לכוין בכולן, לפחות יכוין באבות ... ואם לא כיון באבות, אף על פי שכיון בכל השאר, צריך לחזור ולהתפלל. ועכשיו אין חוזרין בשביל חסרון כוונה, שאף בחזרה קרוב הוא שלא יכוין, אם כן למה יחזור. אבל קריאת שמע, שעיקר מצות כוונתה אינה אלא פסוק ראשון, חוזרין, שבקל יוכל לכוין. וכן פסוק פותח את ידך שבפסוקי דזמרה.

שוע"ר סי' תפט

יב אף להאומרים שמצות צריכות כונה, מכל מקום הספירה בזמן הזה מדברי סופרים, ויש אומרים שמצות מדברי סופרים לדברי הכל אין צריכות כוונה, כמו שנתבאר בסי' תע"ה.

יד מי ששואל אותו חבירו בבין השמשות כמה ימי הספירה בלילה זה, יאמר לו אתמול היה כך וכך. שאם יאמר לו היום כך וכך, לא יוכל הוא עצמו לחזור ולמנות בברכה, לפי שכבר יצא ידי חובתו במה שאמר לחבירו היום כך וכך, לפי דברי האומרים שאין צריך כונה לצאת.